

Ikääntyneiden kotona asumisen tukemista koskeva valtuustoaloite

116/00.01.02/2022

KV 28.02.2022 § 18

Valtuutettu Pekka Murtolahti luki allekirjoittamansa ikääntyneiden kotona asumisen tukemista koskeneen seuraavan valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite ikääntyneiden ihmisten kotona asumisen tukemiseen.

Yhteiskuntamme on suurten haasteiden keskellä ikääntyneiden ja vanhusväestön hoidon edessä. Suuret ikäluokat ovat eläköityneet ja heidän terveytensä ja kuntonsa ovat suuri eettinen ja taloudellinen haaste tänään ja tulevinä päivinä.

Meillä on suuri joukko ikäihmisiä, jotka vielä kuntonsa puolesta pystyvät asumaan kodeissaan ilman jatkuvaa ulkopuolista hoitoa tai laitospaikkaa. Juuri näiden ihmisten mahdollisuuteen asua omassa kodissaan tulisi yhteiskunnan panostaa, sillä kuten tiedämme, niin laitoshoidot ovat todella kalliita.

Joissakin kunnissa on avuksi otettu ns. ”lumiseteli”, jonka avulla mahdollistetaan apu raskaisiin lumitöihin sairaiden ja ikäihmisten pihoille. Esim. sydänsairauksista kärsiville lumityöt ovat todellinen riski. Toisaalta en rajoittaisi apua vain pihojen lumitöihin, vaan asiaa tulisi käsitellä laajemmin.

Omakotiasujia on kahdenlaisia, toisilla on vain liittymä ja oma piha, kun taas toiset joutuvat hoitamaan sen lisäksi kymmeniä metrejä jalkakäytäviä kesät, talvet. Kesällä harjataan ja pidetään puhtaana, talviaikaan puhdistetaan lumesta ja vastataan hiekotuksesta. Kiinteistövero ei kuitenkaan työtaakassa armahda.

Vallankin lumityöt ovat aika-ajoin fyysisesti vanhuksille ylipääsemättömiä ja kyllä työstä ja hiekotuksista kertyvät kustannuksetkin ovat pienituloisille eläkeläisille kohtuuttomia. Ne nousevat helposti useisiin satoihin euroihin vuodessa. Lisäksi asia on myös tasa-arvo kysymys asukkaiden yhdenvertaisuuden suhteen.

Esitän, että Forssan kaupunki ottaa käyttöön ns. ”talkkarisetelin” (tässä työnimenä, joka voi olla muukin), jonka avulla ikääntyneiden ja heikkokuntoisten ihmisten asumista omassa kodissaan helpotetaan ja siten mahdollistetaan kotona asumistaan lisää useilla vuosilla.

Lisäksi esitän, että kaupunki asettaa pikaisesti työryhmän, joka paneutuu asiaan ja tuo esityksen kohtuullisesta tuesta talousvaikutuksineen päätettäväksi.”

Valtuutettu Pekka Murtolahden lisäksi aloitteessa olivat mukana valtuutetut Johanna Häggman, Asta Jaakkola, Pentti Mansikkamäki, Irmeli Vinnikainen ja Janne Vuorenmaa.

Päätös Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

KH 07.03.2022 § 81

Valmistelija Hallintosihteeri Sirpa Kotilainen, p. 03 4141 5283, sirpa.kotilainen (ät) forssa.fi

Kaupungin ehdotetaan ensimmäiseksi pyytävän valtuustoaloitteesta Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän lausunnon. Sen jälkeen pohditaan muita toimenpiteitä.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, p. 03 4141 5260

Päätösehdotus Kaupunginhallitus pyytää valtuustoaloitteesta Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän lausunnon.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

KH 02.02.2026 § 39

Valmistelija Hallintojohtaja Hanna Saarni, puh. 040 573 6133, hanna.saarni@forssa.fi

Yksityisten kiinteistöjen kunnossapito ei kuulu kaupungin perustehtäviin, vaan kaupunki huolehtii yleisten katualueiden kunnossapidosta. Tältä osin aloitteessa kuvattu tilanne, että omakotitaloasujan tulisi jossain tilanteissa hoitaa kymmeniä metrejä jalkakäytäviä ei pitäisi olla mahdollinen. Mikäli yleisten katualueiden hoidossa on puutteita, asiasta tulisi olla yhteydessä tekninen ja ympäristötoimeen ja siellä katujen kunnossapitoon.

Yksityisten omakotikiinteistöjen talvikunnossapito aiheuttaa haasteita osalle ikääntyneistä asukkaista, mutta niin myös pitkäaikaissairaille, mielenterveyshaasteista kärsiville tai muista syistä liikuntarajoitteisille. Sen määrittäminen, kenelle apu tulisi tarjota ja

millä perustein, olisi verrattain hankalaa tasapuolisuuden näkökulmasta. Lisäksi on huomioitava, että useimmat kerrostaloissa ja rivitaloissa asuvat maksavat vastikkeessaan omalta osaltaan kiinteistöjen hoidon. Pelkästään iäkkäille omakotiasujille suunnattu tuki olisi julkisin varoin kustannettu suora tuki yhdelle asumismuodolle ja ikäryhmälle ja asettaisi tältä osin asukkaita asumismuodon ja iän perusteella eriarvoiseen asemaan.

Kaupunki tarjoaa Commu-naapuriapusovelluksen, jonka kautta kaikkien kuntalaisten on mahdollista antaa ja pyytää naapuriapua esimerkiksi juuri kiinteistöjen hoitoon liittyviin tarpeisiin. Commu -sovelluksen tarjoamisen ohella kaupungin hyvinvointipalvelut yhteistyökumppaneineen tukevat kuntalaisten edellytyksiä kaiken kaikkiaan toimia omaehtoisesti lähimmäisten apuna järjestämällä vuoden 2026 aikana perehdytystä vapaaehtoistyöhön.

Kuten Fossan seudun hyvinvointikuntayhtymän antamasta lausunnostakin ilmenee, ikääntyneiden kotona asumisen tukeminen on tärkeä teema ja kaupunki pyrkii tukemaan sitä monin eri tavoin mm. hyvinvointi- ja liikuntapalveluiden muodossa. Näillä palveluilla pyritään mm. vahvistamaan iäkkäiden asukkaiden toimintakykyä, jotta kotona asuminen onnistuisi mahdollisimman pitkään. Valmisteilla olevassa asuntopoliittisessa ohjelmassa huomioidaan eri ikäryhmien tarpeet ja asetetaan suuntaviivat sille, miten Forssan asuntokantaa voidaan kehittää siten, että eri asukasryhmien tarpeet tulevat huomioiduksi ja jokaiseen elämänvaiheeseen löytyisi sitä vastaava toimiva asumismuoto.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kesäniemi Jari, p. 03 4141 5260
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus 1. merkitsee yllä olevan aloitevastauksen tiedokseen ja toteaa, ettei se anna aiheutta muille toimenpiteille 2. esittää valtuustolle, että se merkitsee aloitevastauksen tiedokseen ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.
Muutettu päätösehdotus	Kaupunginhallitus 1. merkitsee yllä olevan aloitevastauksen tiedokseen 2. pyytää yllä olevasta aloitevastauksesta lausunnon Forssan kaupungin vanhusneuvostolta ja Forssan seudun vammaisneuvostolta
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.